

Statsforvalteren i Troms og Finnmark

*Romssa ja Finnmárkku stáhtahálddašeaddji
Tromssan ja Finmarkun staatinhallittija*

Vår dato:

11.08.2022

Vår ref:

2022/6590

Deres dato:

Deres ref:

22/242-19

Gáivuona suohkan / Kåfjord kommune
Postboks 74
9148 OLDERDALEN

Saksbehandler, innvalgstelefon
Lars Smeland, 78950403

Søknad om midlertidig dispensasjon for ny oppdrettslokalitet ved Ytsteby/Junttanjárga - statsforvalteren anbefaler avslag

Statsforvalteren i Troms og Finnmark viser til høring av søknad om midlertidig dispensasjon for etablering av akvakulturlokalitet ved Ytsteby/Junttanjárga i Gáivuona suohkan - Kåfjord kommune med høringsfrist 12.08.2022.

Tiltaket er ikke i tråd med den gjeldende kystsoneplanen. For å kunne benytte arealet til oppdrett kreves det derfor dispensasjon fra formålet i kystsoneplanen, eller revidering av planen for området. Lokaliteten ligger innenfor et område som i den gjeldende kystsoneplanen er lagt ut til fiskeformål og bruk og vern av sjø og vassdrag.

Kommunen skriver i sin anmodning om uttalelse datert 31.05.2022 at arealet var foreslått som akvakulturlokalitet i arbeidet med eksisterende kystsoneplan for Kåfjord kommune. På bakgrunn av innsigelser grunnet samiske fiskeinteresser og overlapp med rekefelt og fiskefelt, ble lokaliteten tatt ut av planforslaget. Kommunen ønsker å ta del i utviklingen av oppdrettsnæringen og mener at det kan gis midlertidig dispensasjon til oppdrettsformål fram til vedtak av ev. ny kystsoneplan.

Saksbehandling og planprosesser

Statsforvalteren mener på prinsipielt grunnlag at oppdrettslokaliteter bør identifiseres og avsettes til akvakultur i åpne planprosesser der alle interesser blir hørt, vurdert og veid mot hverandre. Enkeltvis dispensasjonssøknader er uheldige, fordi de utfordrer de grunnleggende prinsippene om åpenhet, forutsigbarhet og likebehandling. Det er en stor interesse for økt oppdrettsaktivitet i Troms og Finnmark. Det tilsier at kommunen reviderer og oppdaterer kystsoneplanen sin, for å avklare omfanget av oppdrett og artstyper i forhold til annen bruk av sjøarealene.

Det omsøkte arealet ved Ytsteby/Junttanjárga har allerede vært vurdert til oppdrettsformål i arbeidet med kystsoneplanen, men ble tatt ut, fordi det ble reist innsigelser til lokaliteten.

statsforvalteren mener dette tilsier at en dispensasjonsbehandling ikke vil være egnet til å belyse de helhetlige konsekvensene ved å etablere et nytt oppdrettsanlegg på lokaliteten. Etablering av akvakulturlokaliteter må ses i en større sammenheng, fordi dette er omfattende tiltak som kan føre til store negative ringvirkninger for fisk og annet naturmangfold, forurensning m.m. Dette tar ikke dispensasjonssaker tilstrekkelig hensyn til. Statsforvalteren mener det vil være utfordrende å innfri lovens forventninger til saksopplysning, prosess og vurdering gjennom en dispensasjonsbehandling for det aktuelle tiltaket. Vi viser til plan- og bygningsloven § 1-1 fjerde ledd som sier at *«Planlegging og vedtak skal sikre åpenhet, forutsigbarhet og medvirkning for alle berørte interesser og myndigheter. Det skal legges vekt på langsiktige løsninger, og konsekvenser for miljø og samfunn skal beskrives.»*

Naturmangfold

Vi minner om naturmangfoldlovens krav i § 7 om å synliggjøre vurderingene etter naturmangfoldlovens § 8 til 12 i alle besluttende vedtak av offentlig myndighet. Dette innebærer en noe utvidet begrunnelsesplikt enn det som følger av forvaltningsloven § 24 første ledd. Se mer informasjon i Klima- og miljødepartementets veileder T-1554 B *Naturmangfoldloven kapittel II Alminnelige bestemmelser om bærekraftig bruk*. I denne saken innebærer det at konsekvensene for naturmangfoldet i sjøen er kartlagt før det gis tillatelse til tiltaket. Det krever undersøkelser av de marine naturtypene på den foreslåtte lokaliteten og de marine økosystemene som blir berørt ved etablering av anleggene, samt en overordnet vurdering av kapasiteten fjorden har til å håndtere økte utslipp. Vi mener dette bør skjer gjennom en helhetlig planprosess for sjøarealene i kommunen.

Vannforskriften

Vannforskriften setter rammen for forvaltning av vann i Norge. Arealplanleggingen skal legge til rette for at de vedtatte miljømålene i den regionale vannforvaltningsplanen nås. Miljømålet for vannforekomsten er god økologisk og god kjemisk tilstand. Før det kan tillates akvakultur på omsøkt lokaliteten, må det vurderes hvordan det planlagte tiltaket vil virke inn på måloppnåelsen i den regionale vannforvaltningsplanen. Om nødvendig, må det gjøres vurderinger etter vannforskriftens § 12, jf. følgende [Veileder](#).

Naturfare

Den foreslåtte lokaliseringen av oppdrettsanlegget er rett ved kartlagte faresoner for skred i bratt terreng, der utløpsområdet strekker seg helt ned til sjøen. Lokaliteten ligger også innenfor faresone for store fjellskred (tsunami). Ev. skred, eller tsunami, kan gi en flodbølge som kan skade et anlegg på stedet, og gi rømming av oppdrettsfisken. Dette vil være svært uheldig. Vi viser til høringsuttalelsen fra NVE.

Oppsummering

Statsforvalteren i Troms og Finnmark anbefaler at Gáivuona suohkan - Kåfjord kommune avslår søknaden om dispensasjon for etablering av oppdrettsanlegg ved Ytsteby/Junttanjárga. Statsforvalteren mener det omsøkte oppdrettsanlegget er et så

omfattende tiltak at lokaliseringen bør avklares gjennom en planprosess, fortrinnsvis en revisjon av kystsoneplanen.

Vi vil vurdere å påklage et ev. vedtak om dispensasjon, og ber om å få tilsendt kommunens vedtak i saken. Vi er tilgjengelige for spørsmål og drøftinger om kommunen ønsker det.

Med hilsen

Ellen Margrethe Oskal
seniorrådgiver

Lars Smeland
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Fiskeridirektoratet region Nord	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN
Kystverket	Postboks 1502	6025	ÅLESUND
Norges vassdrags- og energidirektorat	Postboks 5091 Majorstua	0301	OSLO
Sametinget - Sámediggi	Åvjobárgeaidnu 50	9730	KARASJOK
Statens vegvesen	Postboks 1010, Nordre Ål	2605	LILLEHAMMER
Troms og Finnmark fylkeskommune	Fylkeshuset, Postboks 701	9815	VADSØ